

FOLKETINGET

Udvalget for Forretningsordenen

Udvalget for Forretningsordenen har den 16. maj 2025 stillet følgende spørgsmål (UFO alm. del – spørgsmål 5). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Helene Brydensholt (ALT).

28. maj 2025

J.nr.: 24-001002-19

Spørgsmål:

Vil formanden redegøre for, på hvilket grundlag Præsidiet traf sin beslutning om at udelukke anerkendelse af Palæstina som selvstændig stat som debat-emne til det kommende skolevalg, hvordan Præsidiet i det hele taget har kompetence til at beslutte dette, og hvordan formanden mener, at det stemmer med grundlæggende demokratiske principper og ønsket om at gøre unge mennesker til aktive deltagere i folkestyret, når man på forhånd bort-censurerer et emne, som endda i høj grad debatteres af Folketinget selv?

Folketingets formand

Christiansborg
1218 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

Svar:

Det er Folketinget og Børne- og Undervisningsministeriet, der arrangerer skolevalg i samarbejde med Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF). Skolevalget finansieres af Folketinget og Børne- og Undervisningsministeriet. Konkret sker arbejdet med at arrangere Skolevalget i en tværgående projektgruppe og styregruppe med deltagere fra Folketingets Administration, Styrelsen for Undervisnings og Kvalitet samt Dansk Ungdoms Fællesråd.

Formålet med Skolevalget er at arrangere et undervisningsforløb, der skal give eleverne erfaring med, hvad det vil sige at danne sig en politisk holdning og argumentere for denne, de skal stifte bekendtskab med de opstillingsberettigede politiske partier og få erfaring med en autentisk tilrettelagt valghandling.

Det overordnede formål er, at Skolevalg skal medvirke til at øge unges demokratiske engagement, styrke deres politiske selvtillid og forberede dem på at deltage i det repræsentative demokrati.

Alle aktiviteter, der er relateret til og med tilknytning til Skolevalg, skal understøtte undervisningsforløbet, herunder de mærkesager, der er en integreret del af undervisningsmaterialet og rammesætter skolernes debatter med ungdomspartierne.

Undervisningsmaterialet er udviklet i overensstemmelse med Fælles Mål i samfundsfag og retter sig mod elever fra 8.-10. klasse. Undervisningen i forbindelse med Skolevalget varer i 3 uger, hvor der er afsat 3 X 2 undervisningstimer. Der er typisk ca. 20 mærkesager ved hvert skolevalg. Det materiale, projektet fremstiller til undervisningsforløbet, er pr. mærkesag ca. 1 sides tekst om mærkesagen og en mærkesagsfilm på ca. 1 minut.

Alle ungdomspartier kan komme med forslag til mærkesager. Siden skolevalget startede i 2015, har processen været, at ungdomspartierne melder ønsker ind til mærkesager, men eftersom der er mange flere indmeldinger end 20 mærkesager, sker der en udvælgelse efter retningslinjer for mærkesager samt under vejledning af pædagogiske fagkonsulenter.

Der er i år kommet 85 forslag fra ungdomspartierne, som sorteres til ca. 20 mærkesager. Ønsket er at præsentere eleverne for et spænd i politisk prioriterede mærkesager for mange forskellige politikområder, der er pædagogisk-didaktisk udarbejdet på en måde, så undervisningsforløbet fremmer en tryk og inkluderende debat for børn.

Præsidiat har også tidligere år fået forelagt kataloget af de mærkesager, der skulle indgå i undervisningsmaterialet. I vurderingen af den konkrete mærkesag "Anerkend Palæstina som selvstændig stat", som i Skolevalget er ønsket af Rød Grøn Ungdom, Socialistisk Ungdomsfront og SF Ungdom, har Præsidiat baseret sin vurdering af mærkesagens egnethed til undervisningsforløbet på Styrelsen for Undervisning og Kvalitets vurdering om, at emnet ikke egner sig til det undervisningsformat, skolevalget har. Desuden på vurderingen fra Folketingets Administration, der har udtrykt bekymring for, om de debatter om mærkesagen, der holdes på skolerne, kan ske på en tryk og inkluderende måde. Der har tidligere været episoder ved debatterne på skolerne, som har været vanskelige at moderere.

Baggrunden for Styrelsen for Undervisning og Kvalitets vurdering er, at mærkesagen "Anerkend Palæstina som selvstændig stat" rummer en stor kompleksitet, hvad angår den potentielt personligt følsomme debat for konkrete elever og deres familier set i forhold til formatet for undervisningsforløbet vedrørende Skolevalg. I samfunds-fag er der tale om et undervisningsforløb på 3 moduler à 2 lektioner, inklusive selve valghandlingen, til arbejdet med mærkesager. Den afsatte tid til arbejdet med mærkesager giver inden for rammerne af dette undervisningsforløb begrænset mulighed for at forberede og klæde eleverne godt på til at kunne sikre en tryk og inkluderende undervisning om den foreslåede mærkesag for alle skolens elever.

For eleverne i 8. klasse gælder hertil det forhold, at de på tidspunktet for afholdelse af skolevalg har haft samfunds-fag i ca. et halvt år. Det er således usikkert, om eleverne efter få måneders undervisning og med det givne undervisningsforløb for Skolevalg vil kunne anvende samfunds-faglige begreber hensigtsmæssigt i en argumentation for egne holdninger. Skolevalg er frivilligt for skolerne at deltage i. Det er væsentligt at have fokus på, hvordan Skolevalg også fremover er et attraktivt undervisningsforløb, der opleves at bygge oven på skolernes arbejde med at lære eleverne at deltage og tage medansvar i et samfund med frihed og folkestyre. Det kræver, at Skolevalg afvikles i en ånd og i en form, der kan bibringe eleverne demokratisk dannelse og sikre en respektfuld og ligeværdig udveksling af refleksioner og argumenter og med en afvikling, hvor der er fokus på en tryk og inkluderende debat for alle elever.

Det kan også nævnes, at Folkeskolens parter skrev til Præsidiets, Dansk Ungdoms Fællesråd og Børne og Undervisningsministeren på baggrund af en episode efter sidste skolevalg (2024). Folkeskolens parter skrev her, "at Skolevalget gerne må være farverigt og polemisk, men ingen elever skal opleve, at de og deres familier bliver udskammet i aktiviteter, der foregår i Folkeskolen. Der blev henstillet til, at parterne bag projekt Skolevalg samt partierne fremadrettet forholdt sig til, hvordan materialer mm. til Skolevalget fremmer en tryk og inkluderende debat".

Med venlig hilsen

Søren Gade
Folketingets formand